

TALLER DE LLENGUA: Rodolins i gloses

Coloma Martorell
Magdalena Soler
CP ES PUIG. LLOSETA

LES FINALITATS QUE ENS MOUEN A REALITZAR AQUEST TALLER SÓN:

- Fomentar la participació dels alumnes en les festes populars.
- Potenciar l'ús de la llengua catalana.
- Oferir als alumnes l'alternativa d'aprendre la llengua des d'un caire prou motivador i contextualitzat en les festes populars de Sant Antoni.
- En darrer lloc, estimular l'aparició de futurs glosadors ("espècie" en perill d'extinció).

ELS OBJECTIUS QUE TREBALLAM FAN REFERÈNCIA A:

- Expressar-se oralment i per escrit utilitzant rimes, rodolins i gloses.
- Enriquir-se amb un bagatge de mots en desús i d'arrel popular.
- Agilitzar l'activitat mental implícita en la recerca de rimes.
- Conèixer la tècnica de construcció de rodolins i gloses.
- Valorar la cultura popular com instrument necessari per ajudar a assolir l'ús normalitzat del català.
- Adoptar una actitud respectuosa envers les aportacions dels altres.
- Treballar en grup.

ELS CONTINGUTS CONCEPTUALS, PROCEDIMENTALS I ACTITUDINALS SÓN:

Conceptes:

- La síl·laba
- Síl·laba tònica i àtona
- Famílies de paraules
- Camps semàntics
- La rima
- El rodolí
- La glosa

Procediments:

- Lectura de rodolins, dites, refranys i gloses
- Confecció d'un vocabulari dels mots treballats i de rimes
- Classificacions atenent a diferents criteris (noms, adjectius, igual rima, accions, famílies de paraules, camps semàntics.)
- Separació de síl·labes
- Audició de cançons
- Completar rodolins i gloses
- Invenció de rodolins i gloses

Actituds i valors:

- Conscienciació de la riquesa lingüística existent en la Cultura Popular
- Respecte envers qualsevol cultura

LA METODOLOGIA I LA TEMPORALITZACIÓ:

Aquests continguts estan pensats per ser treballats durant tot el segon cicle de primària, integrats

dins l'àrea de llengua catalana, però s'aprofitaran els aprenentatges de l'àrea de medi, plàstica i les sortides.

Es presentaran als nins i nines com un joc de llenguatge, es treballaran de forma lúdica un dia o dos per setmana, durant el segon trimestre o quan els alumnes ho demanin.

La comprensió i l'expressió oral seran els aspectes lingüístics més emprats així com l'enriquiment d'un vocabulari específic.

Es recorrerà a l'expressió escrita només quan s'hagi treballat oralment i per evitar l'oblit.

Es llegiran moltes gloses, cançons, dites populars i es realitzarà un debat reflexiu sobre tot allò que s'haurà llegit.

Els rodolins i les gloses fets pels nins i les nines seran enregistrats en un magnetòfon per després escoltar-se i poder corregir la dicció, el ritme i els sons fonètics.

Seria interessant que vengués un glosador a la classe, per poder escoltar i conèixer l'art de la improvisació.

S'aprofitarà qualsevol vivència personal dels alumnes o fets anecdòtics per produir, tant per part dels nins i nines com de la mestra, gloses i rodolins.

S'utilitzarà, a vegades, la il·lustració de rodolins (auques) per facilitar la comprensió.

Els nins i nines realitzaran les activitats a partir de diferents agrupacions: grup classe (escoltar, llegir...); en petits grups (confecció de vocabulari de rimes...); individualment

(treballs personals, invenció de gloses i rodolins).

S'estimularà l'ús del vocabulari a partir de la memorització i fixació amb activitats de compleció i amb rètols amb les paraules escrites.

Les festes escolars seran aprofitades per exposar els seus treballs en un espai adient o al "Racó poètic" del centre.

AVALUACIÓ I CRITERIS:

Per a l'avaluació s'usarà un barem a partir de l'observació dels nins i de les nines: la participació activa en totes les activitats, el seu interès pel tema, la capacitat per treballar en grup, l'agilitat mental per trobar el mot just en un rodolí; també s'avaluaran les pròpies produccions.

Al mateix temps que es fan les activitats, s'observarà si han assolit els objectius referents a la separació de síl·labes i a la discriminació de síl·labes tòniques i àtones.

ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES REALITZADES:

Cada any, la Comissió de Normalització Lingüística del Centre suggereix activitats, tallers o sortides per realitzar durant la setmana de Sant Antoni que ajuden a complementar la feina de classe.

Aquests darrers anys, s'han realitzats diferents tallers i a diferents cicles (construcció d'una ximbomba, fabricació d'instruments populars de canya, improvisació de gloses...) amb el glosador Jordi Cloquell. Aprofitam l'avinentsa de parlar-ne per agrair la seva col·laboració i ajuda.

Enguany, es va organitzar una visita al Centre de Dia de Lloseta durant la setmana de Sant Antoni. Aquest Centre acull persones majors dipositàries d'una tradició de gloses i refranys que no podíem passar per alt. Tots junts

vàrem cantar i sonar la ximbomba. Els nins cantaren als padrins les gloses que havien fet per a ells i ells els cantaren les que recordaven. Va ser una experiència molt enriquidora i emotiva tant per uns com per als altres.

Aquestes són algunes gloses fetes pels nins i nines de tercer per als padrins i padrines del Centre de Dia:

*Avui padrins i padrines
us venim tots a escoltar.
Som tots nins i nines
des Puig, podeu reparar.*

*Escoltau aquestes nines,
tenen ses veus tan fines
i es seu cantar és tan bo,
sembla que és un fil d'or.*

*De la vostra gran Saviesa
tots ens volem abeurar.
Com era la vostra infantesa?
A què solíeu jugar?*

*Anàreu a escola o costura?
Us va tocar treballar?
Sa vida era molt més dura?
Això us volem demanar.*